

हरले तर इव्हीएम खराब आणि जिकले तर गप्प- सर्वोच्च न्यायालय

राजकीय पक्षांना दिला कडक संदेश; बॅलेट पेपरची याचिका फेटाळली

भारतनामा

नवी दिल्ली (वृत्तसंस्था)

महाराष्ट्रातील निवडणुकीतील पराभवानंतर विरोधक पुन्हा इव्हीएमचा (इलेक्ट्रॉनिक व्होटिंग मशीन) मुद्दा उपस्थित करण्यात व्यस्त आहेत. काँग्रेसचे अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खर्गे यांनी मंगळवारी इव्हीएमवर प्रश्न उपस्थित करत देशभरात बॅलेट पेपरद्वारे निवडणुका घेण्याची मोहीम जाहीर केली. तथापि, त्याच्या घोषणेपूर्वी, बॅलेट पेपरद्वारे निवडणुका घेण्याची मागणी करणाऱ्या याचिकेवर सर्वोच्च न्यायालयाने याचिकाकर्त्याला केवळ फटकारले नाही तर राजकीय पक्षांनाही कडक संदेश दिला.

निवडणूक हरली की इव्हीएम खराब असतात आणि जिकले तर गप्प बसतात, असे कोर्टाने म्हटले आहे. पराभवाचे खापर इव्हीएमवर फोडणे योग्य नाही. बॅलेट पेपरद्वारे निवडणुका घेण्याची मागणी करणाऱ्या याचिकेवर सुनावणी करताना सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती विक्रम नाथ आणि पीबी वराळे यांच्या खंडपीठाने ही टिप्पणी केली. ही जनहित याचिका डॉ. के.ए.पॉल यांनी न्यायालयात दाखल केली होती.

न्यायालयाने विचारले- ही शांनादार कल्पना कशी सुचली?

यादरम्यान कोर्टाने याचिकाकर्त्याला

विचारले की, तुम्हाला ही याचिका

दाखल करण्याची कल्पना कशी

आली? यावर पॉल म्हणाले

की, मी एका संस्थेचा अध्यक्ष

आहे ज्याने तीन लाखांहून

अधिक अनाथ आणि

४० लाख विधवांना

वाचवले आहे. तुमचे हे

क्षेत्र खूप चांगले

आहे, असे कोर्टाने

म्हटले आहे. मग

राजकीय क्षेत्रात का

येताय? यावर पॉल

म्हणाले की, मी

जगातील १५० हून अधिक देशांना भेटी दिल्या आहेत.

यापैकी बहुतांश देशांमध्ये आता मतदान बॅलेट पेपरद्वारे

केले जाते. कोर्ट म्हणाले की, तुम्हाला जगातील इतर

देशांपासून वेगळे का राहायचे नाही? त्यामुळे भ्रष्टाचार

वाढत असल्याचे पोल म्हणाले. २०२४ च्या

लोकसभा निवडणुकीत निवडणूक

आयोगानेच नऊ हजार कोटींहून अधिक

रक्कम जप्त केली आहे. बॅलेट पेपरद्वारे

निवडणुका घेतल्यास भ्रष्टाचार

होणार नाही, असे कसे म्हणता

येईल, असे न्यायालयाने म्हटले

आहे.

याचिकाकर्त्याने

न्यायालयाला सांगितले की

त्याच्या याचिकेला १८ पेक्षा

जास्त राजकीय पक्षांचा

पाठिंबा आहे.

याशिवाय, टेस्लाचे

सीईओ एलोन मस्क

आणि आंध्र प्रदेशचे

विद्यमान मुख्यमंत्री

चंद्राबाबू नायडू यांनीही इव्हीएममध्ये छेडछाड केली

जाऊ शकते, असे म्हटले आहे. आंध्र प्रदेशचे माजी

मुख्यमंत्री जगन मोहन रेड्डी यांनीही इव्हीएममध्ये

छेडछाड केली जाऊ शकते, असे म्हटले आहे.

स्त्रियांचा अपमान करणाऱ्या राक्षसांचा पराभव- कंगना राणौत

भारतनामा

मुंबई (वृत्तसंस्था)

महाराष्ट्रात २०२४ च्या विधानसभा निवडणुकीत भाजपच्या नेतृत्वाखालील महाआघाडीने (भाजप, शिवसेना, राष्ट्रवादी) दणदणीत विजय मिळवला आहे. त्याचवेळी महाविकास आघाडीचा (शिवसेना यूबीटी, काँग्रेस, राष्ट्रवादी शरद पवार) दारुण पराभव झाला आहे. या निवडणुकीत महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांनाही मोठा धक्का बसला आहे. शिवसेना पक्षाचे नाव आणि निवडणूक चिन्ह गमावल्यानंतर त्यांनी नवा पक्ष स्थापन करून निवडणूक लढवली. मात्र, यूबीटी निवडणुकीत त्यांचा पक्ष शिवसेनेचा दारुण पराभव झाला. आता

उद्धव यांच्या या पराभवावर भाजप खासदार आणि अभिनेत्री कंगना राणौतचे वक्तव्यही समोर आले आहे. त्यांनी उद्धव ठाकरेची तुलना राक्षसाशी केली आहे.

कंगनाला जेव्हा विचारण्यात आले की, उद्धव ठाकरे इतक्या वाईट पद्धतीने हरतील अशी अपेक्षा होती का? यावर कंगना म्हणाली- मला हेच अपेक्षित होतं. आपण राक्षस आणि देवांना कसे ओळखतो याचा इतिहास साक्षीदार आहे. जे महिलांची इज्जत हिरावून घेतात ते त्याच श्रेणीतील आहेत. आणि जे महिलांचा आदर करतात त्यांना ३३ टक्के आरक्षण आहे. महिलांना दिले, धान्य दिले, यावरून महिलांचा अपमान करणारे नेहमीच पराभूत होत असल्याचे दिसून येते.

मुख्यमंत्री आतिषी यांनी केंद्र सरकारवर केले गंभीर आरोप

भारतनामा

नवी दिल्ली (वृत्तसंस्था)

केंद्रशासित प्रदेशातील विधानसभा निवडणुकीपूर्वी दिल्लीचे मुख्यमंत्री आतिषी यांनी आश्चर्यकारक दावा केला आहे. मंगळवारी मुख्यमंत्र्यांनी दावा केला की केंद्र सरकारने दिल्लीतील सरकारी अधिकाऱ्यांना आम आदमी पक्षाच्या मतदारांची नावे हटवण्याचे आदेश दिले आहेत. यासाठी सर्वांच्या हाती यादी देण्यात आल्याचे त्यांनी सांगितले. आगामी निवडणुका अन्यायकारकपणे जिंकण्यासाठी भाजप सरकार लोकशाहीचे उल्लंघन करण्याच्या तयारीत आहे.

पत्रकार परिषदेत आरोप केले

मुख्यमंत्र्यांनी पत्रकार परिषदेत सांगितले

की, केंद्र सरकार दिल्लीतील जनतेसाठी मोठे षडयंत्र रचत आहे. आगामी विधानसभा निवडणुका अन्यायकारक मार्गाने जिंकण्याच्या प्रयत्नात केंद्र लोकशाहीचे उल्लंघन करण्याच्या तयारीत आहे. दिल्लीतील जनतेची मते कापण्याचे काम केंद्र सरकारकडून मोठ्या प्रमाणावर सुरू आहे. हे टप्प्याटप्प्याने केले जात आहे. त्याची पहिली पायरी म्हणजे दिल्लीतील २९ एसडीएम, एडीएम बदलण्याचा एलजीचा आदेश, जे

केंद्र आणि एलजीच्या हातात आहेत. मोठ्या प्रमाणावर मते कापण्याचे आदेश

त्या म्हणाल्या की, बदलीनंतर अधिकाऱ्यांना मोठ्या प्रमाणावर मते कापण्याचे आदेश देण्यात आले होते. बूथ ऑफिसने आमच्याशी संपर्क साधून त्यांची मते कापण्यासाठी दबाव टाकला जात असल्याचे सांगितले. त्यासाठी रीतसर यादी सर्वांच्या हाती लागली आहे. अनेक बीएलओंनी त्यांना याबाबत माहिती दिली आहे. डीएमने त्यांच्या प्रत्येक सहाय्यक निवडणूक नोंदणी अधिकाऱ्यांना २०,००० मतदारांची यादी दिली आहे. आणि त्यांनी त्यांच्या जिल्ह्यातील प्रत्येक विधानसभेतील (७ विधानसभा) तुमच्या मतदारांची नावे हटवण्यास सांगितले आहे.

भारतनामा

मुंबई (वृत्तसंस्था)

महाराष्ट्रात विधानसभा निवडणुका पूर्ण झाल्या आहेत. निवडणुका आटोपल्यानंतर राज्यात सरकार स्थापनेचे प्रयत्न तीव्र झाले असून, बैठकांचा फेरा सुरू आहे. दरम्यान, महाराष्ट्र सरकारच्या गृह विभागाने पुन्हा एकदा रश्मी शुक्ला यांना महाराष्ट्राच्या डीजीपी म्हणून पदभार स्वीकारण्याचे आदेश जारी केले आहेत. विधानसभेच्या निवडणुका आता पूर्ण झाल्या असून आचारसंहिता संपुष्टात आल्याने, राज्य सरकारच्या आदेशानुसार रश्मी शुक्ला पुन्हा एकदा महाराष्ट्राच्या डीजीपी म्हणून पदभार स्वीकारू शकतात. रश्मी शुक्ला लवकरच संजय वर्मा यांच्याकडून पदभार स्वीकारणार आहेत.

निवडणुकीपूर्वी काढले होते

नुकत्याच झालेल्या विधानसभा निवडणुकीच्या वेळी निवडणूक आयोगाने महाराष्ट्राच्या डीजीपीच्या बदलीचे आदेश दिले होते. यानंतर रश्मी शुक्ला यांना डीजीपी पदावरून हटवण्यात आले, त्यांच्या जागी संजय वर्मा यांना महाराष्ट्राचे डीजीपी पद देण्यात आले. खरं तर, विरोधी पक्षांच्या तक्रारीनंतर, निवडणूक आयोगाने मुख्य सचिवांना रश्मी शुक्ला यांच्या जागी या कॅडरच्या सर्वात वरिष्ठ आयपीएस अधिकाऱ्याची नियुक्ती करण्याचे निर्देश दिले. यानंतर संजय वर्मा यांच्याकडे डीजीपी पदाची जबाबदारी देण्यात आली. मात्र, आता आदेश जारी

रश्मी शुक्ला पुन्हा महाराष्ट्राच्या डीजीपी होणार

झाल्यानंतर रश्मी शुक्ला पुन्हा डीजीपी पदाचा कार्यभार स्वीकारणार आहेत.

विरोधी पक्षांनी तक्रार का केली?

वास्तविक, महाराष्ट्रातील विधानसभा निवडणुकीपूर्वी काँग्रेससह राजकीय पक्षांच्या तक्रारींनंतर

निवडणूक आयोगाने डीजीपी

रश्मी शुक्ला यांची तत्काळ

बदली करण्याचे आदेश

राज्य सरकारला दिले

होते. याशिवाय

निवडणूक आयोगाने

महाराष्ट्राच्या मुख्य

सचिवांना रश्मी शुक्ला

यांचा पदभार पुढील सर्वात

वरिष्ठ आयपीएस अधिकाऱ्याकडे

सोपवण्याचे निर्देश दिले. तत्पूर्वी मुख्य निवडणूक आयुक्त (उएउ) राजीव कुमार यांनी अधिकाऱ्यांना केवळ निःपक्षपाती न राहण्याचा इशारा दिला होता, तर त्यांनी कर्तव्य बजावताना निःपक्षपाती राहण्याचीही खात्री केली होती. २९ ऑक्टोबर रोजी मुख्य निवडणूक आयुक्त राजीव कुमार यांनी महाराष्ट्रातील राजकीय प्रेरित गुन्हांबद्दल चिंता व्यक्त केली होती आणि डीजीपी रश्मी शुक्ला यांना अशा घटनांविरुद्ध कठोर कारवाई सुनिश्चित करण्यास सांगितले होते.

संपादकीय

हिमालयासाठी धोक्याची घंटा

हिमालयातील हिमनद्या वितळल्यामुळे या प्रदेशातील तलावांचा आकार झपाट्याने वाढत आहे. या हिमनदी तलावांच्या सततच्या विस्तारामुळे उत्तर भारतातील नैसर्गिक आपत्तीचा धोका लक्षणीय वाढला आहे. अशा आपत्तीजनक धोक्याची भीती बाळगून, राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरणाने (छत्र) हिमनदी तलावांच्या विस्ताराशी संबंधित एका प्रकरणात केंद्र आणि इतरांना नोटीस बजावली आहे.

ग्लेशियर सरोवरतून पुराचा धोका

भारतात ६७ पर्वतीय सरोवरे ओळखली गेली आहेत, ज्यांच्या पृष्ठभागांमध्ये ४० टक्क्यांहून अधिक वाढ झाली आहे. संभाव्य ग्लेशियर लेक पूर घेण्यासाठी हे मउच जोखीम श्रेणीफ मध्ये ठेवले आहेत. लडाख, हिमाचल प्रदेश, उत्तराखंड, सिक्कीम आणि अरुणाचल प्रदेश यांसारख्या राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांच्या तलावांमध्ये सर्वात मोठा प्रसार आहे. वाढत्या तापमानामुळे गेल्या १३ वर्षांत हिमनदी तलावांमध्ये सुमारे १०.८१ टक्क्यांनी वाढ झाल्याचे वृत्त दाखविणाऱ्या वृत्ताची एनजीटीने स्वतःहून दाखल घेतली.

मोठ्या हिमनदी तलावांची निर्मिती

अहवालानुसार, तापमानात वाढ झाल्यामुळे हिमनद्या वितळल्याने मोठ्या हिमनदीची सरोवरे तयार झाली आहेत, जी जास्त पाण्याने भरलेली आहेत. एनजीटीने म्हटले आहे की तलावांमधील पाण्याच्या पातळीत अचानक वाढ होण्याच्या धोक्यामुळे मलेशियर लेक फ्लॅडिंगफ (ऋज्जत्र) चा धोका वाढला आहे, जो डाउनस्ट्रीम समुदाय, पायाभूत सुविधा आणि जैवविविधतेसाठी विनाशकारी ठरू शकतो.

उत्तराखंडसह पाच राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेश प्रभावित झाले आहेत. उत्तराखंडसह पाच राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये हिमनदी तलावांचा सर्वात लक्षणीय विस्तार दिसून आला आहे. संभाव्य नुकसान कमी करण्यासाठी निगराणी वाढवणे, पूर्व चेतावणी प्रणाली सुधारणे आणि पूर व्यवस्थापन रणनीती या तातडीच्या गरजेवर या अहवालात भर देण्यात आला आहे.

एनजीटीने केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाला नोटीस बजावली आहे

जैवविविधता कायदा, पाणी (प्रदूषण प्रतिबंध आणि नियंत्रण) कायदा आणि पर्यावरण संरक्षण कायद्याचे उल्लंघन हे प्रकरण सूचित करते. एनजीटीने केंद्रीय पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाचे सचिव जीबी पंत, हिमालयीन पर्यावरण संस्थेचे संचालक आणि केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांना नोटीस बजावली आहे. १० मार्च रोजी होणाऱ्या पुढील सुनावणीच्या एक आठवडा आधी प्रतिवादी किंवा पक्षकारांना त्यांचे उत्तर दाखल करण्याचे निर्देश न्यायालयाने दिले.

एकनाथ शिंदे यांनी राज्यपालांकडे राजीनामा सुपूर्द केला

मुंबई : महाराष्ट्रात विधानसभा निवडणुकीनंतर आता नवीन सरकार स्थापनेची तयारी सुरू आहे. दरम्यान, आज मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे १०.३० ते ११.०० या वेळेत राजभवनात पोहोचले. येथे एकनाथ शिंदे यांनी राजभवन, मुंबई येथे राज्यपाल सीपी राधाकृष्णन यांच्याकडे मुख्यमंत्री पदाचा राजीनामा सुपूर्द केला. मात्र, पुढील मुख्यमंत्री निवडून येईपर्यंत राज्यपालांनी त्यांची हंगामी मुख्यमंत्री म्हणून नियुक्ती केली आहे. यावेळी एकनाथ शिंदे यांच्यासह अजित पवार आणि देवेंद्र फडणवीसही उपस्थित होते. महाराष्ट्र विधानसभा निवडणुकीत भाजप, शिवसेना आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या महायुतीने बाजी मारली आहे. मात्र, महाराष्ट्रातील मुख्यमंत्रीपदासाठी अद्याप नाव निश्चित झालेले नाही.

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून विविध पदांच्या मुलाखतीचा कार्यक्रम जाहीर

भारतनाम

मुंबई (वृत्तसंस्था)

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून घेण्यात आलेल्या विविध संवर्गांच्या पदांच्या मुलाखतीचा कार्यक्रम जाहीर करण्यात आला आहे. दिनांक २७ नोव्हेंबर ते ६ डिसेंबर २०२४ या कालावधीत महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या नवी मुंबई येथील सीबीडी बेलापूर कार्यालयात या मुलाखती घेण्यात येतील.

तालुका क्रीडा अधिकारी

तालुका क्रीडा अधिकारी संवर्गाच्या पदभरतीकरिता महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून करण्यात आलेल्या चाळणी छाननीअंती मुलाखतीकरिता पात्र ठरलेल्या उमेदवारांच्या मुलाखती दिनांक ५ व ६ डिसेंबर, २०२४ रोजी आयोगाच्या नवी मुंबई कार्यालयात आयोजित करण्यात आल्या आहेत.

इतर मागास बहुजन कल्याण

अधिकारी, गट-ब

इतर मागास बहुजन कल्याण अधिकारी संवर्गाच्या पदभरतीकरिता महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून करण्यात आलेल्या छाननीअंती मुलाखतीसाठी पात्र ठरलेल्या उमेदवारांच्या मुलाखती दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०२४ तसेच दिनांक ३ व ४ डिसेंबर, २०२४ या कालावधीत आयोगाच्या नवी मुंबई

कार्यालयात आयोजित करण्यात आल्या आहेत.

प्राध्यापक क्षयरोगशास्त्र, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय (गट-अ)

विविध संवर्गांच्या पदभरतीकरिता महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून करण्यात आलेल्या छाननीअंती, चाळणीअंती मुलाखतीकरिता पात्र ठरलेल्या उमेदवारांच्या मुलाखती दिनांक २७ व २८ नोव्हेंबर, २०२४ या कालावधीत आयोगाच्या सीबीडी बेलापूर, नवी मुंबई कार्यालयात आयोजित करण्यात आल्या आहेत

प्राध्यापक, क्षयरोगशास्त्र, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन सेवा, गट-अ ची मुलाखत दि.२७ नोव्हेंबर, २०२४ रोजी घेण्यात येतील. सहयोगी प्राध्यापक, शल्यचिकित्साशास्त्र, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन सेवा, गट-अ, ची मुलाखत दि.२७ नोव्हेंबर, २०२४,

सहयोगी प्राध्यापक, न्यायवैद्यकशास्त्र, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन सेवा, गट-अ (धाराशिव)ची मुलाखत दि.२७ नोव्हेंबर, २०२४, सहयोगी प्राध्यापक, नेत्रशल्यचिकित्साशास्त्र, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन सेवा, गट-अ

(नंदुरबार)ची मुलाखत दि. २७ नोव्हेंबर, २०२४ सहयोगी प्राध्यापक, स्त्रीरोग व प्रसुतीशास्त्र, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन सेवा, गट-अ (परभणी)ची मुलाखत दि.२७ नोव्हेंबर, २०२४ सहयोगी प्राध्यापक, न्यायवैद्यकशास्त्र महाविद्यालय, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन सेवा, गट-अ ची मुलाखत दि.२७ व २८ नोव्हेंबर, २०२४

सहयोगी प्राध्यापक, शरीरक्रियाशास्त्र, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन सेवा, परभणी गट- अ ची मुलाखत दि.२७ व २८ नोव्हेंबर, २०२४ प्राध्यापक, विकृतीशास्त्र शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन सेवा, गट-अ सिंधुदुर्ग ची मुलाखत दि.२८ नोव्हेंबर, २०२४ रोजी घेण्यात येतील.

माय भारत नेहरु युवा केंद्राच्यावतीने संविधान दिनानिमित्ताने भव्य संविधान रॅलीचे आयोजन

भारतनाम

पैठण (प्रतिनिधी)

माय भारत नेहरु युवा केंद्र छत्रपती संभाजीनगर, डॉ.आंबेडकर विधि महाविद्यालय, मिलिंद विज्ञान महाविद्यालय, मिलिंद मल्टीपपज विद्यालय व विश्वा युथ फाउंडेशन छत्रपती संभाजीनगर यांच्या संयुक्त विद्यमाने संविधान दिनानिमित्ताने भव्य संविधान रॅलीचे आयोजन करण्यात आले होते.

रॅलीची सुरुवात जिल्हा युवा अधिकारी संकल्प शुक्ला यांनी हिरवा झेंडा दाखवून मिलिंद मल्टीपपज विद्यालय येथून ढोल ताशा तसेच विद्यार्थी यांच्या घोषणांनी करण्यात आली. रॅली नागसेन वन परिसरातून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुतळा विद्यापीठ गेट येथे पोहचून डॉ.आंबेडकर यांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करून रॅलीचा शेवट डॉ.

आंबेडकर विधि महाविद्यालय येथे करण्यात आला.

या ठिकाणी मान्यवर यांच्या हस्ते डॉ.आंबेडकर यांच्या प्रतिमेचे पुष्पहार अर्पण करण्यात आले. या वेळी जिल्हा युवा अधिकारी संकल्प शुक्ला, डॉ. आंबेडकर विधि महाविद्यालयचे प्राचार्य. डॉ. प्रमोद

हेरोडे, मिलिंद विद्यालय चे प्राचार्य टिळक सर, प्रकाश त्रिभुवन, आदी मान्यवर उपस्थित होते.

कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक हेरोडे सर, यांनी केले. कार्यक्रमाची सांगता संविधान प्रस्तावना चे वाचन करून करण्यात आली. या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी योगेश पवार, गायकवाड सर, शेख अरीकिदिन, हेमंत गायकवाड, प्रदिप शेंडगे, निलेश त्रिभुवन, राजतिलक भुक्तर विशाल धुंधर, अविनाश साळवे तसेच विश्वा युथ फाउंडेशन पदाधिकारी अदिनी परिश्रम घेतले.

महारुद्र मारुती संस्थानतर्फे रक्तदान शिबीराचे आयोजन

भारतनाम

गंगापूर (प्रतिनिधी)

येथे महारुद्र मारुती संस्थान आयोजित रक्तदान शिबीरामध्ये ३० रक्तदात्यांनी रक्तदान केले. दिपावली व निवडणुक असल्याच्या कारणाने मागील दोन महिन्यांपासून छ. संभाजीनगर जिल्ह्यात रक्तदान शिबीर ठप्प झाले होते. रुग्णांच्या नातेवाईकांची रक्ताकरीता वणवण चालू होती, जिल्ह्यात प्रत्येक रक्तपेढीत रक्ताचा ठणठणाट होता. याकारणाने रुग्णांना व नातेवाईकांना प्रचंड त्रास होत होता.

या सर्व रुग्णांना वेळेवर रक्त उपलब्ध व्हावे व रुग्णांना व नातेवाईकांना रक्त मिळण्याकरीता होणारा त्रास कमी व्हावा त्या अनुषंगाने गंगापूर येथील महारुद्र मारुती संस्थान लक्ष्मी

कॉलनी तर्फे, डॉ. प्रशांत पाटील यांच्या पुष्पांजली हॉस्पिटल मध्ये दिनांक २४ नोव्हेंबर रविवार रोजी भव्य रक्तदान शिबीर आयोजित करण्यात आले होते. यावेळी एकूण तीस (३०) दात्यांनी रक्तदान केले, रक्तसंचलनाचे कार्य अमृता रक्तपेढी छ. संभाजीनगर यांनी केले.

आपली राज्यघटना आपल्या वर्तमान आणि भविष्यासाठी मार्गदर्शक - पंतप्रधान मोदी

भारतनाम

नवी दिल्ली (वृत्तसंस्था)

संविधान दिनानिमित्त पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी सर्वोच्च न्यायालयातील वकील आणि कर्मचाऱ्यांना संबोधित केले. पीएम मोदी म्हणाले की, संविधान सभेतील चर्चेदरम्यान बाबासाहेब आंबेडकर म्हणाले होते - संविधान हा केवळ वकिलांचा दस्तावेज नाही. त्याचा आत्मा नेहमीच युगाचा आत्मा असतो.

दहशतवादी संघटनेला चोख प्रत्युत्तर

लोकशाहीचा हा महत्त्वाचा सण आपण आठवत असतानाच मुंबईतील दहशतवादी

हल्ल्याची आज जयंती आहे हेही आपण विसरू शकत नाही, असे पंतप्रधान मोदी म्हणाले. या हल्ल्यात मृत्युमुखी पडलेल्यांना मी श्रद्धांजली अर्पण करतो. भारताच्या सुरक्षेला आव्हान देणाऱ्या प्रत्येक दहशतवादी संघटनेला चोख प्रत्युत्तर दिले जाईल या देशाच्या संकल्पाचाही मी पुनरुच्चार करतो.

भारतीय नागरिकांच्या गरजा बदलतील

पंतप्रधान मोदी म्हणाले की, आपल्या संविधानाच्या निर्मात्यांना माहित आहे की भारताच्या आकांक्षा आणि भारताची स्वप्ने कालांतराने नवीन उंची गाठतील. स्वतंत्र

भारताच्या आणि भारतातील नागरिकांच्या गरजा बदलतील, आव्हाने बदलतील, हे त्यांना माहित होते. त्यामुळे त्यांनी आपली राज्यघटना

केवळ कायद्याचे पुस्तक न ठेवता त्याला एक जिवंत, अखंड वाहणारा प्रवाह बनवला.

आता न्याय व्यवस्था बदलली आहे

भारतीयांना जलद न्याय मिळावा यासाठी नवीन न्यायिक संहिता लागू करण्यात आल्याचे पंतप्रधान मोदी म्हणाले. शिक्षा आधारित प्रणाली आता न्याय आधारित प्रणालीमध्ये बदलली आहे. गेल्या १० वर्षात, ५३ कोटींहून अधिक भारतीयांसाठी बँक खाती उघडण्यात आली आहेत जे अन्यथा बँकांपर्यंत पोहोचू शकत नव्हते.

पंतप्रधान म्हणाले - सर्वांची काळजी घेतली

पंतप्रधान मोदी म्हणाले की, गेल्या १०

वर्षांत पिढ्यान्पिढ्या बेघर असलेल्या ४ कोटी भारतीयांना कायमस्वरूपी घरे मिळाली आहेत. गेल्या १० वर्षांत १० कोटींहून अधिक महिलांना मोफत गॅस कनेक्शन मिळाले आहेत, ज्या वर्षानुवर्षे घरापर्यंत गॅस पोहोचण्याची वाट पाहत होत्या.

पंतप्रधान मोदी म्हणाले की, आज देशातील नागरिकांसाठी राहणीमान सुलभ करण्यावर खूप भर दिला जात आहे. एक काळ असा होता की पेंशन घेणाऱ्या ज्येष्ठ नागरिकांना आपण जिवंत असल्याचे सिद्ध करण्यासाठी बँकेत जावे लागे. आज ज्येष्ठ नागरिकांना त्यांच्या घरी बसूनच डिजिटल जीवन प्रमाणपत्राची सुविधा मिळत आहे.

जुन्या पुणे-मुंबई महामार्गावर कचऱ्याचे साम्राज्य

भारतनाम

पुणे (प्रतिनिधी)

नागरी समस्या अलीकडच्या काळात उग्र रूप धारण करत आहेत. अनेकदा तक्रारी होतात, पण समस्या जसे थेंबे राहते. नागरिकांच्या या समस्यांना प्रातिनिधिक व्यासपीठ देऊन त्यांचे गाऱ्हाणे या व्यासपीठावर मांडणारा

पिंपरी-चिंचवड शहर झपाट्याने विस्तारत आहेत. चारही बाजूंनी गगनचुंबी इमारती उभारत असून, लोकसंख्या वाढत आहे. वाढत्या लोकसंख्येबरोबरच कचऱ्याची समस्या दिवसेंदिवस गंभीर होत आहे. शहरातून जुना पुणे-मुंबई महामार्ग जातो. देहूरोड, तळेगाव दाभाडे या भागातूनही हा महामार्ग जातो. महापालिका, तळेगाव नगर परिषद ओला आणि सुका कचरा वेगळा स्वीकारते. एकत्रित कचरा घेतला जात नाही. अनेक नागरिक कचरा एकत्रितच ठेवतात. घंटगाडी कर्मचाऱ्यांनी कचरा स्वीकारण्यास नकार दिल्यानंतर हा

कचरा महामार्गाच्या कडेला टाकला जातो. महापालिका, नगर परिषदेने कचराकुंडीमुक्तीसाठी शहरातील कचराकुंड्या हटविल्या आहेत. कचराकुंड्या नसल्याने रात्रीच्या अंधारात लोक महामार्गाच्या कडेला कचरा टाकतात. तळेगाव दाभाडे भागातील रहिवासी मोठ्या संख्येने नोकरीसाठी पुणे, पिंपरी-चिंचवड शहरात येतात. त्यांच्याकडून महामार्गाच्या दोन्ही बाजूंनी

कचरा टाकला जातो. जुन्या पुणे-मुंबई महामार्गाच्या दोन्ही बाजूला तळेगाव दाभाडे ते देहूरोडपर्यंत अनेक ठिकाणी कचऱ्याचे ढीग साचलेले दिसतात. महामार्गावरील प्रवाशांना त्याची दुर्गंधी सहन करावी लागते. तळेगाव दाभाडे-चाकण महामार्गाच्या बाजूंनीही असाच कचरा टाकला जात आहे. त्यामुळे महामार्ग आहे की कचरा मार्ग असा सवाल उपस्थित होत आहे.

भारतनाम

पैठण (प्रतिनिधी)

जायकवाडी उत्तर येथील शाहू विद्यालयात संविधान दिन उत्साहात साजरा करण्यात आला. यावेळी विद्यार्थींनी गीत गाऊन भाषणे केली. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून विद्यालयाचे मुख्याध्यापक शंकरराव वाघमोडे हे होते. त्यांनी सर्वांना यथोचित

मार्गदर्शन केले.

कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे म्हणून विद्यालयाचे ज्येष्ठ शिक्षक तथा कवी अय्युब पठाण लोहगांवकर यांनी संविधान दिनावर मधूर आवाजात कवितेचे प्रभावीपणे सादर करून सर्वांना मंत्रमुग्ध केले. आणि मार्गदर्शन करतांना सांगितले की, भारताचे संविधान हे भारतीय लोकशाहीचे प्राण आहे.

संविधानाने प्रत्येकाला स्वंत्र्य, हक्क, कर्तव्य याची जाणीव करून दिली आहे. याप्रसंगी विद्यालयाचे सर्व शिक्षक-शिक्षिका आणि शिक्षकेतर कर्मचारी तसेच विद्यालयातील विद्यार्थी मोठ्या संख्येने कार्यक्रमाला उपस्थित होते.

विश्वजित पडोळे याची फुटबॉल स्पर्धेसाठी पुणे जिल्हा विभागीय संघात निवड

बोधेगाव प्रतिनिधी - एस. आय. टी. कॉलेज, लोणावळा येथे झालेल्या आंतर महाविद्यालयीन फुटबॉल महाविद्यालयीन स्पर्धेत पुणे जिल्हा विभागीय संघ निवडण्यात आला.

या स्पर्धेत एकूण २० महाविद्यालयांच्या संघांनी सहभाग घेतला होता. जी. एच. रायसोनी कॉलेज ऑफ इंजिनीरिंग चा द्वितीय वर्ष (Comp.-AI) चा विद्यार्थी विश्वजित सुवृद्धेश पडोळे रा बोधेगाव, ता. शेवगाव, जि. अहिल्यानगर याची सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ व टी. जे महाविद्यालय खडकी, पुणे यांच्या संयुक्त विद्यमाने दि. २७ व २८ नोव्हेंबर २०२४ रोजी आयोजित केलेल्या आंतर विभागीय फुटबॉल स्पर्धेसाठी पुणे जिल्हा विभागीय संघात निवड झाली आहे.

बोधेगाव परिसरातील सर्व मित्र परिवार, खेळाडू तसेच सर्व जेष्ठ ग्रामस्थ, यांनी त्याचे अभिनंदन करून पुढील स्पर्धेसाठी शुभेच्छा दिल्या आहेत

आर्थिक वादातून कुऱ्हाडीने वार करून हत्या

भारतनाम

पिंपरी (प्रतिनिधी)

पिंपरीमध्ये आर्थिक वादातून एकाची हत्या करण्यात आली आहे. कुऱ्हाडीने वार करून महेश मोटवानी यांची हत्या करण्यात आली. हत्येनंतर आरोपी राम मनवाणी हा थेट रक्ताने माखलेल्या कुऱ्हाडीसह पिंपरी पोलीस ठाण्यात हजर झाला.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, आज सकाळी पावणे बाराच्या सुमारास महेश मोटवानी कामावर जाण्यासाठी घराबाहेर आले. शेजारीच राहणारा राम त्यांची वाट पाहत होता. रामने महेश यांच्या डोक्यात

आणि खांद्यावर कुऱ्हाडी वार केले. रक्ताच्या थारोळ्यात पडलेल्या महेश हे गंभीर जखमी झाले होते. तातडीने त्यांना रुग्णालयात घेऊन जाण्यात आले. परंतु, महेश यांना तपासाअंती मृत घोषित करण्यात आले.

घटनेनंतर रक्ताने माखलेली कुऱ्हाड घेऊन रामने थेट पिंपरी पोलीस ठाणे गाठून हत्या केल्याची माहिती पोलिसांना दिली. पोलीसही अवाक झाले होते. घटनेची माहिती मिळताच पिंपरी पोलीस घटनेस्थळी दाखल झाले. मृतदेह शवविच्छेदन करण्यासाठी महानगर पालिकेच्या यशवंतराव चव्हाण स्मृती रुग्णालयात पाठवण्यात आला आहे. हत्या करण्यात आलेल्या महेश आणि आरोपी राम यांच्या आर्थिक वाद होते. यावरून त्यांच्यात अनेकदा किरकोळ वादही झाले होते. अखेर आज सकाळी राम ने कुऱ्हाडीने वार करून महेश यांची हत्या केली आहे. घटनेप्रकरणी पिंपरी पोलीस अधिक तपास करत असून आरोपी अटक आहे.

मोलकरणीने लांबविले १६ लाखांचे दागिने

पिंपरी : चहा आणि कॉफीमधून गुंगीचे औषध पाजून घर मालकाला बेशुद्ध करत मोलकरणीने तिच्या साथीदारांसोबत मिळून १६ लाख २० हजार रुपये किमतीचे दागिने व रोकड लंपास केली. ही घटना निगडी प्राधिकरण येथे घडली.

देवेंद्र गुमानमल लुंकड (वय ६७, रा. प्राधिकरण, निगडी) यांनी निगडी पोलीस ठाण्यात फिर्याद दिली आहे. अनामिका (पूर्ण नाव पत्ता माहित नाही) आणि तिचे तीन साथीदार यांच्या विरोधात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. अनामिका ही लुंकड यांच्या घरी मोलकरीण म्हणून काम करत होती. तिने तिच्या साथीदारांसोबत मिळून लुंकड यांचा मुलगा आणि सुनेला चहा व कॉफीमधून गुंगीकारक औषध दिले. दोघांना बेशुद्ध करून घरातील सोन्याचे दागिने आणि रोकड असा १६ लाख २० हजार रुपयांचा ऐवज चोरून नेला. सहायक पोलीस निरीक्षक देशमुख तपास करीत आहेत.

बस उलटल्याने तीन प्रवासी गंभीर जखमी

नंदुरवार : जिल्ह्यातील तळोदा तालुक्यातील राजनी फाट्याजवळ सोमवारी बस उलटून तीन प्रवासी गंभीर जखमी झाले. काही प्रवासी किरकोळ जखमी झाले. खड्डे चुकविण्याच्या प्रयत्नात चालकाचा बसवरील ताबा सुटून ती लगतच्या चारीत उलटी झाल्याचे सांगण्यात येते. या अपघातात बसमधील काही प्रवासी किरकोळ जखमी झाल्याची प्राथमिक माहिती आहे. ही बस तळोदाहून धनपूरकडे जात होती.

मोहम्मद रिझवानच्या नेतृत्वाखाली पाकिस्तानने रचला इतिहास; १३ वर्षांचा दुष्काळ एका झटक्यात संपवला

पाकिस्तानी क्रिकेट संघ सध्या झिम्बाब्वे दौऱ्यावर आहे. संघ तेथे तीन एकदिवसीय सामने खेळत आहे. चॅम्पियन्स ट्रॉफीच्या तयारीच्या संदर्भात ही मालिका खूप महत्त्वाची आहे. मात्र, पहिल्याच सामन्यात झिम्बाब्वेने पाकिस्तानचा पराभव केल्याने पाकिस्तानला मोठा धक्का बसला. पावसामुळे उड्ड मुळे त्या सामन्याचा निकाल लागला असला तरी सामना पूर्ण झाला असता तरी झिम्बाब्वे संघ जिंकला असता. मात्र आता पाकिस्तानी संघाने दुसरा सामना जिंकून मालिकेत बरोबरी साधली आहे. पाकिस्तानचा हा विजय सामान्य नसून मोहम्मद रिझवानच्या नेतृत्वाखाली मिळवलेला हा विजय ऐतिहासिक आहे. पाकिस्तानने सुमारे १३ वर्षांचा दुष्काळ संपवण्याचे काम केले आहे.

पाकिस्तानने झिम्बाब्वेचा १० गडी राखून पराभव केला
मोहम्मद रिझवानच्या नेतृत्वाखाली पाकिस्तानने हा सामना १० गडी राखून जिंकला. याआधी १३ वर्षांपूर्वी म्हणजेच २०११ मध्ये पाकिस्तानने एकदिवसीय सामना दहा गडी राखून जिंकला होता. तेव्हापासून आजपर्यंत एवढा मोठा विजय मिळवता आला नव्हता, पण आता रिझवानच्या नेतृत्वाखाली झाला आहे. विशेष म्हणजे या

विजयाचा समावेश केला तर पाकिस्तानी संघाने आतापर्यंत केवळ पाच एकदिवसीय सामने १० विकेटने जिंकले आहेत.

पाकिस्तानचा वनडेमधला हा १० विकेटने पाचवा विजय आहे

१९८६ साली शारजाहमध्ये न्यूझीलंडचा पराभव करताना पाकिस्तानने पहिला एकदिवसीय सामना दहा विकेटने जिंकला होता. यानंतर त्याला बराच वेळ वाट पाहावी लागली. २००८ मध्ये पाकिस्तानने

घरच्या मैदानावर बांगलादेशचा १० गडी राखून पराभव केला होता. त्यानंतर २०११ मध्ये या संघाने दोनदा हा पराक्रम केला. प्रथम संघाने मिरपूर येथे वेस्ट इंडिजचा १० गडी राखून पराभव केला आणि त्यानंतर हारारे येथे झिम्बाब्वेचा १० गडी राखून पराभव केला. २०११ नंतर आता २०२४ मध्ये पाकिस्तानने एकदिवसीय सामन्यात १० गडी राखून विजय मिळवला आहे, त्यामुळे हा विजय आणखी खास बनला आहे.

या खेळाडूने आरसीबीमध्ये प्रवेश करताच एकच खळबळ उडवून दिली

मैदानात चौकार आणि षटकारांची जोरदार मारा जगातील सर्वात मोठ्या क्रिकेट लीगचा पुढचा सीझन म्हणजेच खेळ सुरू २०२५ मध्ये खेळवला जाईल. पण त्याच्या तयारीचा महत्त्वाचा भाग म्हणजे लिलाव पूर्ण झाला आहे. दरम्यान, आयपीएलमधील सर्वात लोकप्रिय संघांपैकी एक असलेल्या आरसीबीने अनेक खेळाडूंना आपल्या संघात स्थान दिले आहे. यामध्ये एक नाव आहे ते इंग्लंडचा स्टार लियाम लिव्हिंग्स्टनचे. विशेष बाब म्हणजे जेव्हाहमध्या आयपीएलचा लिलाव सुरू असताना त्याचवेळी लियाम लिव्हिंग्स्टन टी१० लीगमध्ये धुमाकूळ घालत होता. त्याच्या फलंदाजीची स्थिती अशी होती की त्याने ३३३ पेक्षा जास्त स्ट्राइक रेटने धावा केल्या.

लियाम लिव्हिंग्स्टन अबू धाबी टी-१० लीगमध्ये खेळत आहे

टी-२० लीग सध्या अबुधाबीमध्ये खेळवली जात आहे. या दहा षटकांचा सामना २५ नोव्हेंबर रोजी दिल्ली बुल्स आणि बांगला टायगर्स यांच्यात खेळला गेला. प्रथम फलंदाजी करताना दिल्ली बुल्स संघाने १० षटकांत ६ गडी गमावून १२३ धावा केल्या. यानंतर बांगला टायगर्स संघ फलंदाजीसाठी उतरला तेव्हा त्यात लियाम लिव्हिंग्स्टनही उपस्थित होता. चौथ्या क्रमांकावर फलंदाजीला आलेल्या लियाम लिव्हिंग्स्टनने तुफानी खेळी केली. त्याने केवळ १५ चेंडूत ५० धावा केल्या. यादरम्यान त्याच्या बॅटमधून तीन चौकार आणि पाच गगनभेदी षटकार आले. त्याचा स्ट्राइक रेट ३३३.३३ होता. आरसीबीने त्याला ८.७५ कोटींना विकत घेतले.

लियाम लिव्हिंग्स्टनच्या जबरदस्त खेळीमुळे बांगला टायगर्सने अवघ्या ९.४ षटकांत सात विकेट्स राखून सामना जिंकला. हा सामना सुरू असतानाच जेव्हाहमध्या आयपीएलचा लिलावही सुरू होता. म्हणजे दोन्ही कामे एकाच वेळी सुरू होती. यावेळी आरसीबीने यापूर्वी पंजाब किंग्जकडून खेळलेल्या लियाम लिव्हिंग्स्टनचा समावेश केला आहे. आरसीबीने त्याच्यासाठी ८.७५ कोटी रुपये खर्च केले आहेत. मार्चमध्ये होणाऱ्या आयपीएलमध्ये लियामला आरसीबीकडून फिनिशरची भूमिका देण्यात येणार असून तो गोलंदाजी करतानाही दिसणार असल्याचे मानले जात आहे.

महाविकास आघाडी ईव्हीएमच्या विरोधात मोठी मोहीम उभारणार

भारतनाम
मुंबई (वृत्तसंस्था)

विधानसभेतील निवडणुकीत झालेल्या दारूण पराभवानंतर महाविकास आघाडीतील तिन्ही घटक पक्षांनी स्वतंत्रपणे घेतलेल्या बैठकांमध्ये बहुतांश नेत्यांनी ईव्हीएमच्या विरोधात तक्रारी केल्या. त्याची दखल घेत उद्धव ठाकरे, शरद पवार आणि काँग्रेसचे अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खरगे यांनी ईव्हीएमच्या विरोधात मोठी मोहीम उभारण्याच्या सूचना पदाधिकाऱ्यांना दिल्या आहेत.

शिवसेना उबाठाचे पक्ष प्रमुख उद्धव ठाकरे यांनी आज आपल्या गटातील पराभूत उमेदवारांची आज बैठक घेतली. ७० हून अधिक उमेदवार उपस्थित होते. या बैठकीत बहुतांश उमेदवारांनी ईव्हीएममध्ये

गडबड झाली असल्याची तक्रार केली. त्याची दखल घेत उद्धव ठाकरे यांनी सर्व पराभूत उमेदवारांना आपापल्या मतदारसंघात व्हीव्हीपॅट पावत्यांची तपासणी करण्यासाठी अर्ज दाखल करण्याच्या सूचना दिल्याचे सुत्रांनी सांगितले.

राष्ट्रवादी शरदचंद्र पवार पक्षाचे अध्यक्ष शरद

पवार यांनी घेतलेल्या पराभूत उमेदवारांच्या बैठकीतही अनेक नेत्यांनी ईव्हीएमवर संशय व्यक्त केला. त्यावर नुसता संशय घेऊन चालणार नाही. ईव्हीएम घोट्याचे पुरावे गोळा करण्याच्या कामाला लागणार, अशा सूचना सर्व नेते, पदाधिकारी आणि कार्यकर्त्यांना उद्देशून दिल्या.

दिल्लीत आज प्रसिद्धी माध्यमांशी बोलताना काँग्रेसचे राष्ट्रीय अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खरगे यांनीही ईव्हीएमवर मतदान घेण्यास कडाडून विरोध केला. आम्हाला ईव्हीएम नको, मतपत्रिकांवरच निवडणुका घ्या, अशी मागणी केली. तसेच भारत जोडो न्याया यात्रेप्रमाणेच राहुल गांधी यांच्या नेतृत्वाखाली ईव्हीएमच्या विरोधात देशव्यापी मोहीम राबविण्याची घोषणा केली.

हिवाळ्यात पाणी कमी प्यायल्याने हाडांवर होतो वाईट परिणाम

हिवाळ्यात आरोग्याची काळजी घ्यावी लागते, कारण हिवाळा सुरू झाला की लोकांच्या खाण्याच्या सवयी बिघडल्याने बीपी-शुगर असंतुलन होण्याचा धोका वाढतो. हिवाळ्यात लोक जास्त खातात पण पाणी पिणे विसरतात. कारण घरसरलेल्या तापमानामुळे त्यांना तहान लागत नाही, परिणामी शरीरात पाण्याची कमतरता होते. ज्याचा परिणाम हृदय-मेंदू, यकृत-किडनी-हृदय आणि अगदी शरीराच्या हाडांवर होतो. शरीरातील निर्जलीकरणामुळे अनेक प्रकारचे आजार उद्भवतात. सांधे आणि स्नायूंच्या वेदनांनी ग्रस्त असलेल्या लोकांना सर्वात मोठी समस्या भेडसावत आहे. कारण थंड हवा

आणि पाण्याच्या कमतरतेमुळे सांध्यातील द्रव कमी होऊ लागतो. आणि मग सांधे एकमेकांशी आदळण्याची शक्यता वाढते.

योग्य पाणी न पिल्याने, स्नायूंना इलेक्ट्रोलाइट्स मिळत नाहीत, ज्यामुळे वेदना आणि पेटके वाढतात. हाडांची घनता कमी होऊ लागते. हाडे कमकुवत होतात. शरीराची लवचिकता कमी होऊ लागते. परिस्थिती आणखी वाईट होईपर्यंत लोकांना ही समस्या समजत नाही.

हिवाळ्यात कमी पाणी पिण्याचे शरीरावर परिणाम

डोकेदुखी, हृदयाची समस्या, अपचन, मूत्रसंसर्ग, प्रोस्टेट समस्या, दगड, स्नायू दुखणे, हाडे दुखणे,

सांधेदुखी

सांधेदुखीची काळजी घ्या, उबदार कपडे घाला, जास्त पाणी प्या, कसरत करा, व्हिटॅमिन डी महत्त्वाचे आहे,

वेदना कमी करणारे तेल घरीच बनवा
सेलेरी, लसूण, मेथी, सुंठ, सुंठ, हळद, निर्गुंडी, पारिजात, पाने चांगले बारीक करून घ्या. मोहरी किंवा तिळाच्या तेलात उकळा. घरगुती तेलाने मसाज करा